

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить щотижня.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 РЕДАКТОР І АДМІНІСТРАТОР ІВ. НАВІЗОВСЬКИЙ.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само.

"ROBOTCHYJ NAROD"

(THE WORKING PEOPLE).
 THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA.
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR & MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can.

З весною.

З весною коли природа починає щораз живіше від-
 дихати новим життям, ви після примусового, кількомісяч-
 ного, зимового відпочинку виходите із своїх бідних
 мешкань і йдете шукати хліба. Ви займаєтесь до роботи
 по фармах, лісах, при будові всяких доріг, по фабриках,
 верстатах, по майнах, де за нужденню платню ви лете-
 ніт і кров, — жите своє віддаєте. Ви продаєте себе за мі-
 зерний метал — тріп, який міняєте на кусень хліба.

Голод вас таких бідних жадних хліба. Согки тисяч
 мільйонів вас виходить всю пору із ваших зимових де-
 гових шукати його: виснажені, бліді, анемічні то завя-
 лі, чорні — розлазяться немов мурав'ї на всі сторони
 світа і блукаєте мов тіні, немов шукаючи чогось затра-
 ченого, без чого жити вам не можна, а чого знайти ви не
 надієтеся. — Ви нещасні раби чорвороби!

Ви що चाहете в нужді вкрити темнотою, конаєте з
 голоду годувати надіями на небесне царство, сохнете з
 "урі" бити зазднями. Ви що за життя блукаєте а смертя
 находите. Ви, що немов сліпці глядете раю в невідоміх
 засвітах по смерті, туземний, який розставляє ся до-
 вкруги вас віддає своїм обманцям і кровопийцям. Чи
 для вас весна не приносить нічого нового, крім нових
 турбот і злиднів? Крім нових засобів мук і ковань? Чи
 ви зовсім вже виснажені із бажань життя і надії на нього
 всі втерли?

З весною коли вселенна вся до життя будить ся і най-
 дрібніше ество боронить свого права на нього — ви вири-
 каєтеся права на жите — жите людське. На пролаж ви-
 ставляете себе і куплені, немов німі в ярмо кладите шку.
 Ви бідні, нещасні раби-чорвороби!

Коли бунт підняли ми проти рабства і нікчемности
 — ви нас проклинали. Борбу почали ми за наші права на
 жите, за гідність нашу людську — ви благословили раб-
 ство. І ось зустрічаєм ми весняну пору з скріпленнями
 надійми на нашу побіду, на прихід дня визволення, на краще
 жите — а ви е ще благословите її тільки за те, що вона
 отворяє вам ривок на якому ви зможете продати себе.

Нещасні нігмеї! Чи бачите як скоро зростають ряди
 бунтарів? Чи видите перестрах, який опановує тах пе-
 ред якими ми віки цілі хилились? — Вони загрожені в
 своїй опанованій, тому готувать ся до бою — посей-
 ного бою. Він набліжаєт ся. І ми підемо в бій певні по-
 біди, без сього чи ви останете в сю хвилю вірними раба-
 ми, чи й у вас відозветь ся людська гідність і ви станете
 по напій стороні. Житя добудемо для себе і для вас а
 навіть і тим мерзавцям проти яких підняли ми борбу і
 їм дамо жите, — нове, дійсно людське жите.

З весною ми живіше голосимо вість бунту. Усюди
 де кипить праця, де люд топить ся і мучить задля ку-
 сь хліба ми несемо нашу радісну вістку, вістку бун-
 ту, хто покритий судилом, мусить вонати в
 сучасного суцільного життя, хто терпить нуж-
 ді холоду — ставай у наші ряди.

Підемо ми за нашу занепачену долю, за наше
 ова нарікання, без жалів ми підем. Де тільки
 єся хвиля, всюди поведемо новину про
 вість. Тужною піднею розпустим ми єю
 і шумом фабричних машин і
 і грохотам в підземних шахтах розска-
 жам. Усі наші пісні зліземо в одну
 ію бунту. Всі наші думи вкльдемо
 ішого новетаня.
 іе раби за нами до бунту, до бою!

Іван Франко.

СВІНЯ.

Лежала свиня в баярі тай бсь як хрюкала-балакала
 сама з собою:

— Господи, якби то мені роги! Я-б їм задала, я-б їм
 задала! Всім, усім, хто тільки коли будь кусав мене, з
 буряків вигонював, собаками тровив або хочби тільки
 поза-очи обмовляв і висміював, усім би я дала себе знати!

А по перед усього отим собакам! Господи, вже вони
 мені до живісних нечюнок доїли! Давніше, то ще ні-
 чого було против теперішнього. Давніше хоч поряд-
 док був. Увіду в буряки, почну рити — ну, кажуть:
 ірвинилась свиня! Тут уже й собаки бігають, хая мене
 за вуха, наторгають, а нерва так тільки пострашать, тай
 пустять, прогнавши за пай, а господар візьме тай дру
 в плоти загордять, щоб, мовляв, другий раз туди свиня
 не влязла. Хоч то й погань та зависть — отак чоловіки
 самий найліпший смак переривати, ну, та чорт з ними!
 Принаймі знав чоловік, що й куди. А тепер бб отим кла-
 тим собакам не досить того. Тепер вони слідком за мною
 бігають, і не то щоб кусали, а гавкають тай гавкають.

— Свинє, — кажуть, — схамени ся! Як ти живеш!
 Де в тебе сумління! Адже оглянь ся на себе, яка ти не-
 вмита, нечесана, некарапутня, неосвічена! Подумай
 тільки, по що ти в бога живеш?

— Щоб з мене добрі люди сало їли. — кажу їм. Та
 де тобі, ще дужше дзвекотять.

— Чи не стид тобі такє говорити? Твоє сало! Ну,
 нехай і так, що твоє сало — добра річ, та се вже по твоїй
 смерті! Ти за се не відповідаєш! Але твоє жите, свинє,
 твоє жите!

— Дайте мені спокій, — хрюкаю їм на розум, — і за
 своє жите я не відповідаю. Я-ж його собі не дала.

— Стид тобі, свинє, стид тобі! Сама не дала! А
 прецінь же маєш якусь свідомість, якесь почуте! Ну,
 скажи, будь ласкава, як ти голосувала оноді при выбо-
 рах до Ради державної? Не вже чесно боже сотверіне мо-
 же так голосувати? За пару буряків продати свою со-
 вість! Оє, свинє, се вже й для свині за багато! І ще, як
 на сміх, читаєш і „Ватківщину“ і „Русскую Правду“.

— Ну, щож, читаю, бо читаю, а голосую так, як ме-
 ні моя свинська натура каже! Теть від мене. Зась вам до
 мене!

Та де тобі, пристають, як мокре рядо. За нивсьмен-
 ників обирали ся, по газетах на мене гавкають, усіх
 мені провищ повинаходили! Давніше заїду було в
 буряки — крикнуть:

— А бийте комуніста! — ну, я й злякаю ся і біжу
 що духу. Страшенно я того слова бояла ся! І чорт його
 батька знає, що воно значить, а крикне на тебе один з
 других собак: „Комуніст! комуніст! чужі буряки
 краде! — то так тобі по за шкiрою і мороз подере“! А
 тепер і слів тихих страшних не говорять, а дорікають у
 десітеро гірше.

— Дармодка! — кажуть. — Живіт на сало пасе, а
 хто те сало буде їсти, по що й за що — сама не знає!

Але найпоганіший звичай узяти собі — до мойого
 сумління промовляти, стид у мні будити. А я вік зі-
 кувала — все в баярі та при кориті та по під панських
 плотами, та в хліві, — і відки в мене стид набереть ся!
 Дармо тільки уши мені сверлюють своїм криком. А до
 мойого сумління зась їм. Се річ приватна, мутрова, тут я
 сама собі пані. А то, подумайте, що вони мені зробили!
 Після ооділшніх виборів з кожної вулиці, ба навіть із
 суцільних сіл і повітів, а навіть зі Львова, з Чернівців і
 Коломиї шлють мені карточки і кошарта, а на кожній
 карточці — Микита хрунь. Зразу я не похопилась, що
 вбо такє і до чого, і сміяла ся з того образка. Навіть
 почала було критикувати його. — Ну, скажіть, будь ла-
 ска, — хрюкала я собі! — і се має бути мій портрет! А
 я прецінь у такій свитці не ходжу, ані такої драготної
 ковбаси не їм. Самі вони себе отсею машкарою висмі-
 яли, оті собаки, газетники та хлополобці, бо то вони в
 свитках ходять та отаку ковбасу за незнати який смак
 уважають. А я, богу дякувати, дещо більше знаю, тро-
 ха виспе своїм смаком сягаю. Але далі, як почали оті
 карточки надходити тай надходити, день по дню, почта
 за поштою, то мені зробило ся якось маркітно. Читаю
 адреси „до Свинородію Микиті Хруневи“, двялюсь
 на те рило, на котрому начеплена ковбаса, на ті
 вуха, на те пузо, — і почала мені виявляти ся вол-
 зість, усе зморядство отих собак. Аджеж ковбаса — мій
 власний свинячий витвір! І настромлюючи мені його ва-
 рило, вони хотіли мені сказати, що я, голосуючи отак
 по свинськи, сама себе зїдаю! А один ще взяв, та обер-
 нув той рисунок вирваною картою з Данта. Ну, я про-
 читала, а там стоїть оповіданє про Уголіно й його синів,
 як вони в голоду свої руки гризли і як опісля Уголіно в
 некаї грав мовок тому, хто його отак заморив. І ще й
 підписано нашою таки кириллицею: „Де та фабула на-
 ратур“ (Се про тебе байка). Тьфу, аж мені гідко ста-
 ло. На цілий день аетит мені поїсував!

— Сама з себе ковбаси їм! Ну скажіть, на милість
 богу, якому се поганцеві прийшло в голову видумати
 таку погань, такий гріх против природи! Аджеж се по-

думати страшно! А вони все мені такими огидствами
 під ребра під їздають. Але чекайте лишень, дасть бог
 мені роги, не те я вам покажу! Пізнаєте ви по невчасі,
 де у свині стид і сумління сидять!

І чим, дати тим гірше! Вже тепер не досить їм і ви-
 борів. „Що там — кажуть, — вибори раз на шість літ, а
 як ми йі через увесь час дамо спокій, то вона собі бай-
 дуже буде“. Їм то приємність чинить — не дати мені
 ані на хвилю суїкоюю, некти і смалити мене на вільнім
 огни від колески аж до смертельного корита! Вже тепер
 не против одного або другого вчинку бють, — ні, про-
 тив цілого мойого свинського світогляду, против усього
 свинства в світі. против цілого свинського ладу в
 наших громадських справах. „Усюди кажуть, свиня свое
 рило уткнула. Де не глянь, з кожного куточка громад-
 ських порядків свиняче вухо висуваєт ся“. І канулись
 цілою сворою по всіх усяодах, вітрять і нюхають і гар-
 чать, одні одним з чобітьми в душу залазять. „А гов
 лишень, ти, хло, — повідують, — там мабуть у тебе на
 дні душі, крихітка ще ірадієського свинства лишила
 ся. Давай но його сяди“. І волочуть на поворнище, і
 рвуть і гризуть і нівечать.

Боже мій! Так се вони задумали зовсім мене зо сві-
 та звести, з усім моім родом і плодом! І не те щоб самі
 старші поважененько гулюкали, ще би може мене так не
 бойло. Та ні бо, старші, ховай боже, хоч і крикнуть ча-
 сом, та все таки зараз і поглядять і поголублять мене.
 Звіно, вирозумілі люди, і кожний знає, що чи круть чи
 верть, а без свинства чоловік у світі не проживе. Але
 оте „молоде покоління“ — Господи, се вже такі собаки,
 такі дзвекуні, що хоч на місці потгбай. Найневяній-
 ше свинство, і те їм сілля в оці. Ну, змилюйте ся, люди
 добрі, коли старші в карти грають і „по писанію“ спі-
 вають і в часописях тільки образки переглядають, а дру-
 кованого не читають — їх і се в очі коле! „Свинство,
 свинство“! гукають. А самі скоро троха підростуть,
 тудиж підуть, — се вже я добре знаю. Той, що нині гу-
 кає і обурюєт ся і кокошіть ся — поглянеш на нього
 за пару літ, як підросе і стане „нашом професором“,
 аж він уже куди-де не той стане. Сидить собі при зеле-
 нім столику, чотирем тузам молять ся, та „во всю веле-
 гласную“ сьніває:

На весь світ
 Виліз кіт,
 Перехрестив ся!

Але не думайте, що се щось pomoже, тепер йому
 про се говорити і слухати не хоче, ще й у очі плює.
 Ні свинє, не думай, що твоє свинство бессмертне!
 Буде й йому колінь конець, і коли не ми, то хоч поко-
 ліне по нас буде виростати без твоего вилузу. А тим,
 що буде, ти мене не лякай! Нехай і так, що твоя прав-
 да, та все таки тепер, доки в мене святий огонь горить,
 я мущу воювати з тобою“.

Вже я й просилась у них: „Бийте ся бога, панове
 (говорю до них, бісенників, як до добрих), хоч на ви-
 вї мене анішть. Ну, що у нас за сумління. Німців та
 Віденців голодом виморить. Аджеж вони без наших га-
 лизьких свиний просто перемруть наглою смертю“.
 Так де тобі, не внивають ся. „Не бій ся, кажуть, Угор-
 цина поставити“. Може то вона й поставити, але яка ме-
 ні охота задля Угорцани не своєю смертю умирати? А
 хибаж се своя смерть для свині — випрати зі стиду і
 гризоти сумління? А воно до того їде, їй богу, до того.

Господи, вислухай ти мене, дай мені роги. Ані хви-
 лички не спочину, доки всім їм, отим поганцям, жи-
 воти не порозпорою і кивки не повимотую. Най гір-
 нуть на глум, най знають, що свинство також сила і ба-
 карно чіпати себе не дасть.

Поможіть.

Дорогі брата Русини і всі прихильники визвольного
 працюючого люду! Звертаємось до Вас о най-
 ек ор шу поміч! Дня 27. мая с. р. поставили ми
 на виборчий округ кандидата на посла до Реджайни від
 партії фермерсько-робітничої т. Михайла Габору. Нам
 треба лиш 600-700 голосів, щоб наш кандидат виїшов,
 але для виборчої боротьби потрібно гроша — яких \$500.
 Отже просимо усіх, кому ходить о народне добро, — спі-
 шить нам на поміч! Поприть наш виборчий фонд своїми
 щедрими датками, бо пам'ятайте, що наша боротьба е в
 той час і вашою. Боремось о спільне добро! Найголовні-
 ше ходить о кавцію на кандидата в сумі \$200, яку треба
 буде аложити в короткім часі.

Усі наша надія тільки на Вас.
 Датки шльте на слідуючу адресу:
 John Tkacz W. F.
 P. O. Canora, Sask.
 Здоровимо усіх,
 Виборчий Комітет.

Просимо всі Українські часописи се передрукувати.

Перший
 сла Романчук
 ські демонстру
 ситету.

Незвичайно
 ходять сього
 Першого Ма
 усіх народів
 наш край. Ск
 і місточках ві
 ві віча і демон
 ходи. Як що р
 го демонстру
 ки без огляду
 проти мілітар
 них збронь,
 динним робоч
 пільним обезп
 ників, проти з
 кових та доріа
 чинів капіталі
 соціалізм. Дем
 всенародним м
 терством наро
 вав теж проле
 краю проти м
 доконуваних в
 ликої російськ
 України, Поль
 народів Кавк
 всіх інших на
 менах населю
 імперію. Але
 Перший Май м
 інського робіт
 яльне значенє.

країнська соці
 переживає час
 має на собою т
 та добрий д
 ського соціалі
 ду-наслідок, щ
 тійна та заїнтє
 тїєю розляли
 струє по ціл
 найдалших іо
 Ніколи ще на
 не пулясувало
 тепер. Не звяж
 кий терор з
 ських соціалде
 цілесної गरे
 пуче ся довола
 довів до росі
 скрив прокла
 нський робітн
 ють організа
 граїнським со
 жітєм. Перши
 ним великим
 хливости і жив
 роуху і наш
 жив управ на
 би 1. Маї сего
 кувати єспіль
 польськими і
 робітниками, а
 сіб найкраще
 вати проти н
 ьких соціалде
 проти нашої
 нов скрив бе
 дух. Тільки ук
 свинки зорганіа
 партії і зі своїм
 таблицями ви
 а націоналі
 олібно як і
 ячаво предета
 а українськи
 ідчас походу
 шла за своїм
 рапором з на
 і. В поході н
 ісло червоні
 іжний напис
 ьківський „Г
 нашої групи с
 свали. А треб
 то нецислєдні
 ки посла Вітк
 шли з двома
 написнями пол
 ькими губид